

Det kongelige klima- og miljødepartement

Saksbehandler Ulf Ullring

Vår ref. 2023/10605-2

Deres ref.

Dato 06.10.2023

Høringsvar - Endring i forskrift om tilskudd til besøkssenter natur.

Vi viser til brev av 6. juli 2023 med tittel "Høring - Oppdaterte og nye forskrifter om tilskudd til natur- og friluftslivsformål». Vi står ikke oppført på adresselista over høringsinstanser, men har fått videresendt høringsbrevet fra Statsforvalteren i Innlandet. Vi velger å tro at dette er en uteglemmelse, siden temaet er svært sentralt for oss som forvaltningsmyndighet for nasjonalpark.

Langsua nasjonalpark ble opprettet i 2011 med eget nasjonalparkstyre, som er forvaltningsmyndighet for ti andre store verneområder i tillegg til Langsua nasjonalpark, totalt et areal på 1000 km².

Vi har i dag ikke et autorisert nasjonalparksenter, men har siden oppstarten samarbeidet tett med Randsfjordmuseet avd. Kittilbu utmarksmuseum om formidling av natur- og kulturverdiene i nasjonalparken og de andre verneområdene vi forvalter. Kittilbu ligger dessuten tett på det store Ramsar-reservatet Hynna (60km²) som forvaltes av Statsforvalteren i Innlandet. Allerede i vernevedtaket for Langsua nasjonalpark ble det besluttet at forvaltningsknutepunktet for verneområdene i Langsua skulle ligge i Gausdal kommune og omfatte Kittilbu utmarksmuseum, og slik har det i praksis vært siden, jfr. Kgl. res. s. 44 – 45:

«Direktoratet for naturforvaltning slutter seg til Fylkesmannens synspunkter om at det er viktig å framskaffe god og helhetlig informasjon i området. Forvaltningsmyndigheten vil ha et overordnet ansvar for informasjon om/i verneområdene, men også andre aktører med verdifull kompetanse i forhold til bl.a. informasjonsarbeid, må tillegges ansvar for informasjon her. Direktoratet støtter Fylkesmannen om at Kittilbu styrkes og at det blir bygd opp informasjon om Langsua nasjonalpark med tilleggende verneområder ved museet.»

Det vil si at vi i alle år har samarbeidet tett med museet om formidling både på Kittilbu og andre steder i kommunene rundt nasjonalparken. Kittilbu betjener allerede skoler, lag og organisasjoner, grupper m.fl., og dette gir vernet en større forankring og bidrar til et tettere og bedre samarbeid om forvaltningen av verneområdene i Langsua.

Til tross for en uttalt ambisjon fra Kittilbu utmarksmuseum om å bli et autorisert nasjonalparksenter, så har dette til nå ikke blitt prioritert. I påvente av autorisering er det viktig for museet å kunne søke om midler til utstillinger, formidling mm. fra Miljødirektoratet m.fl. Museet har et høyt faglig nivå og god gjennomførings-evne. Det har vært en bred lavterskelformidling med fokus på familier, barn og unge. Vi i nasjonalparkstyret har derfor hatt stor nytte av samarbeidet med Kittilbu gjennom mer enn et tiår. De har i praksis vært vårt nasjonalparksenter i alle disse årene. Vi ser derfor med bekymring på den foreslåtte endringen av forskriften om tilskudd til besøkssenter for natur.

I forslaget til endring heter det:

«Nytt i forskriften er at det ikke lenger spesifiseres at tilskuddsordningen skal bidra til etablering av besøkssenter, og at tilskuddet gis slik at sentrene kan formidle kunnskap om naturen til befolkningen. Det er videre tatt inn at barn og unge er særlig prioritert. Det er også nytt i forskriftens formål at sentrene skal bidra til lokal verdiskaping og lokaliseringpolitiske målsetninger.

Nytt i forskriften er også at besøkssenter ... kan søke om tilskudd til naturveiledning

Nytt i forskriften er punktet om at i kategorien nasjonalpark kan bare autoriserte sentre søke om tilskudd til utstillinger og informasjonstiltak, dette i samsvar med endringen som ble innført for budsjettåret 2023 i Prop 1 S (2022-2023)»

For oss i Langsua nasjonalpark, og andre nasjonalparker som ikke er tilknyttet et autorisert nasjonalpark-senter, så betyr den foreslåtte endringen at vi i praksis vil miste så godt som alle våre muligheter til å finansiere formidling av natur og verneverdier i våre verneområder. Slik vår virksomhet i dag er finansiert gjennom overføringer fra Miljødirektoratet, så omfatter ikke dette utadrettet formidling av naturverdier i verneområdene utenom vår hjemmeside og skilting på våre innfallsporter. Det virker inkonsekvent at et fungerende besøkssenter for natur (og kultur) som er en vedtatt del av et forvaltningsknutepunkt for en nasjonalpark, utvalgt etter «*lokaliseringpolitiske målsettinger*», som «*formidler kunnskap om naturen til befolkningen*» hvor «*barn og unge er særlig prioritert*» i tett samarbeid med forvaltningsmyndighetene for verneområdene der, og som siden opprettelsen har «*bidratt til lokal verdiskaping*» ikke skal kunne søke om midler til sitt arbeid fordi en av verneområdene er en nasjonalpark og senteret ikke er autorisert som nasjonalparksenter. Vi mener dette er en lite gjennomtenkt forskriftsendring som innfører et A og B-lag blant norske nasjonalparker. Dette bidrar videre til å hemme nasjonalparkstyrets utadrettede arbeid kraftig framover og vil i ytterste konsekvens kunne skade den naturen vi er satt til å ta vare på, på vegne av hele det norske samfunnet.

Med hilsen
Langsua nasjonalparkstyre
v/Håvard Halvorsen
styreleder

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Statsforvalteren i Innlandet
Miljødirektoratet

Postboks 987
Postboks 5672, Torgarden

2604 LILLEHAMMER
7485 TRONDHEIM